

man förstört sin helse, att man lider af sorg, bekymmer eller blifvit i hög grad förskräckt, oroad, &c.

FÖRSTÖRANDE, n. 4. Se *Förstöring*, 1. — *Adj.* 1. (egentl. part. akt.) Som förstör, orsakar förderf, förstöring, undergång. *En f. lyx.*

FÖRSTÖRARE, m. 3. 1) Den, som anställer förstörelse. *Stora erofräre äro alltid stora f.* — 2) Den, som orsakat någons förderf, undergång. *Herr N., den olyckliga familjens f.* I denna bem. föga brukligt. — 3) Den, som genom slöseri o. s. v. förstör (penningar, egendom). *En f. af penningar.* Äfv. i denna mening föga brukligt. — 4) Den, som tillintetgör, stör något. *Denne fredens f., denne f. af all vår glädje.* — Har sammansättningen *Försförstörare*.

FÖRSTÖRBAR, a. 2. (föga brukl.) Som kan förstöras.

FÖRSFÖRBARHET, f. 3. (föga brukl.) Egenkapen att kunna förstöras.

FÖRSTÖRELSE, f. 3. 1) Se *Förstöring*, 1, a, c (α, β, γ, δ, ε). Brukas i denna bem. mindre än detta ord, utom för bem. c (γ). — 2) Förstördt tillstånd. *F-n efter en jordbäfning. F-n på fälten efter en orkan. Se, hvilken f.!* — *Syn.* *Förstöring*.

FÖRSTÖRING, f. 2. 1) Handlingen eller verknigen, hvarigenom någon eller något förstöres. a) *En stads f.* ell. *f-en af en stad.* — b) *Grödans f. genom hagel.* — c) a) *Spel och utsväfningar orsakade hans f. Ett lands f. genom krig.* — β) *Hans helsas f.* eller *f-en af hans helse var en oundviklig följd af dessa svåra strapatser.* — γ) *Helsans, kreditens f.* — För denna bem. brukas bättre *Förstörelse* eller *Förstörende*. — δ) *F. af penningar. F-en af hans arf var snart gjord.* — ε) *Magens f. genom sött.* För denna sista bem. säges hellre *Förstörende*. — 2) Se *Förstörelse*, 2.

FÖRSUMMLIG, försummlig, a. 2. Som försummar sig, låter försummelse komma sig till last, antingen i något visst förevarande fall eller i allmänhet. *Jag har varit mycket f., som på så länge icke besvarat ditt bref. F. i sina sysslor. En f. människa.* — Man säger äfv.: *Ett f-t uppsförande, beteende.*

FÖRSUMMLIGHET, f. 3. Egenkapen att vara försumlig.

FÖRSUMMA, försumma, v. a. 1. (t. *versäumen*) 1) Icke sköta eller sysselsätta sig med något, som bör göras, iakttagas, uppfyllas. *F. sin tjänst, sin syssla, sina affärer, sina studier. F. sin fördel, sin pligt, sina göromål. F. sin helse, en sjukdom. F. att göra någon sin uppvaktning.* — *Syn.* *Åsidosätta, Eftersätta.* — 2) Icke använda, bruka, begagna något, som borde användas &c. *Han har f-t enda medlet att lyckas i sitt företag. Han har ingenting f-t, hvarigenom han kunnat blidka sin fiende. F. ett tillfälle, icke begagna sig deraf, låta det gå sig ur händerna.* — *Syn.* *Uraktlåta, Underlåta.* — 3) *F. någon, icke besöka någon så ofta, man borde; icke visa någon den uppmärksamhet, ens egen fördel kräde. F. sin hustru, icke visa henne den ömhet, hon har rätt att vänta.* — *F. sig, v. r.* Icke iakttaga sin pligt, skyldighet, fördel; äfv. icke iakttaga tiden, infinna sig för sent.

FÖRSUMMANDE, n. 4. Omständigheten, att någon eller något försummas.

FÖRSUMMELSE, f. 3. Uraktlåtande af pligt, skyldighet, fördel; underlåtenhet att iakttaga nå-

got, som borde iakttagas; underlåtenhet att passa på sin tid; uraktlåtne inställelse på rättan tid. *Göra sig skyldig till f. Låta en f. komma sig till last.*

FÖRSUPEN, försup'n, a. 2. neutr. — *et.* Genom fylleri förstörd.

FÖRSVAGA, v. a. 1. Göra svag, svagare, beröfva kraft, styrka. Säges både i egentlig och fig. mening. *Rost f-r jernet. Utsväfningar f. kroppen, helsan. Dryckenskap f-r nerverna, hjernan, synen. F. en armé, fiendens makt. Alderdomen f-r minnet.* — *Syn.* *Slappa, Förslappa, Förslöa, Enervera.* — *F-s, v. d.* Blifva svagare, aftaga i krafter (både egentl. o. fig.). — *Syn.* *Aftaga, Slappas, Förslappas, Förslöas, Aftackla.*

FÖRSVAGANDE, n. 4. Verknigen, hvarigenom någon eller något försvagas.

FÖRSVAR, försvar, n. 3. 1) Handlingen, då man försvarar en annan eller sig sjelf; händelsen, omständigheten, att någon försvaras. *Väpna sig till landets f. F. inför rätta. Åtaga sig en anklagad persons f. Tala till sitt f. Taga i f., se Försvara.* — *Syn.* *Försvarande, Skyddande, Skydd, Beskyddande, Beskydd.* — 2) Den eller det, som försvarar, värnar, skyddar. *Han är mitt f. Hafvet är Englands bästa f.* — *Syn.* *Skydd, Beskydd, Värn, Bollverk, Skyddsmur, Grundpelare.* — 3) (i militärisk stil) Handlingen eller sättet att emot anfall skydda en fästning, en stad, en plats, o. s. v.; att hålla stånd emot ett fiendtligt anfall. *F-et af denna fästning anförtroddes åt honom. Afhandling om fästningars anfall och f. F-et var icke mindre lifligt än anfalltet.* — 4) (i rättegångsstil) Hvad som en anklagad, antingen sjelf eller genom sakförare, muntligen eller skriftligen svarar på en anklagelse. *Den anklagades f.* — 5) Hvad som enskilt ell. offentligen säges ell. skrives, i afsigt att försvara en person emot beskyllning, att försvara en sats, en lära, en mening, o. s. v. *Skrifva ett f. för Judarna, för katolska, lutherska läran, för Hegels filosofi, o. s. v. Hans f. för denna sats var ganska lamt.* — 6) *Laga f.*, den omständigheten, att en person har årstjens eller är skattskrifven hos någon, som ansvarar för dess kronoutlagor. *Njuta laga f. af någon.*

FÖRSVARA, försvara, v. a. 1. 1) Söka att afvärja, tillbakaslå anfall (så i ord som gerning) emot person eller sak. *F. någon, med fara för sitt eget lif, emot lönnmördare. F. sin vän, sin furste, sitt fädernesland. F. sitt lif, sin heder, sin sak, sin väns intressen. Han f-de mig emot deras förtal.* Säges äfv. om djur: *En lejoninna, som f-r sina ungar.* — *Syn.* *Skydda, Värna.* — 2) (i militärisk stil) Förhindra fienden att framtränga, intränga eller bemäktiga sig ett ställe (fästning, stad, position, o. s. v.). *Tvenne härar f-de landets gränser. Ett batteri f-r inloppet till hamnen. Gränsen f-s på denna sida utaf tre starka fästningar.* — *Syn.* *Skydda, Värna.* — 3) Inför domstol söka vederlägga anklagelsen emot någon. *F. en anklagad inför domstol. Han f-de honom, med mycken talang.* — *Syn.* *Tala för någon, Utföra ens försvar.* — 4) Enskilt eller offentligen, muntligen eller skriftligen, söka vederlägga beskyllningar emot någon, angrepp ell. invändningar emot lärar, satsar, meningar, anmärkningar emot ens uppförsande, o. s. v. *F. en vän, som beskylles för falskhet. F. en sats, en tes, en lära. Jag vill f., hvad jag sagt. Huru vill du f. ett sådant handlingsätt?* — *Syn.*